

VINDPARK BOGE

Anteckningar från samrådsmöte i Boge församlingshus
den 21 januari 2012

Anteckningar från fortsatt samråd om Vindpark Boge

Inför mötet hade de inbjudna deltagarna möjlighet att ta del av en uppdaterad projektbeskrivning, tillgänglig på Boge Vindbruks hemsida. Denna presenterades också under samrådet med en PowerPoint-visning. Dessa anteckningar redovisar i kronologisk ordning de frågeställningar som diskuterades på detta fortsatta samråd.

Inledningsvis presenterades Boge Vindbruk AB samt bolagets ägare.

Per Holmström frågade i samband med presentationen om bolaget verkligen var registrerat på Gotland eller på Banérgatan i Stockholm.

Tore Wizelius svarade att bolaget har sitt säte på Gotland (bolaget har sitt säte i Garde på Gotland, men en besöksadress på Banérgatan 79 i Stockholm).

En fråga som uppkom under presentationen av projektet var vilken effekt som vindkraftverken kommer att ha.

Tore svarade att Boge Vindbruk i första hand har inriktat sig på verk med en effekt på 4,5 MW, och som använts som utgångspunkt för parklayout, ljudberäkningar och fotomontage. Vilken effekt som de verk som slutligen kommer att uppföras kommer att avgöras först när upphandlingen av vindkraftverk är slutförd. Att redan i den här fasen fastställa exakt vilket fabrikat av vindkraftverk som ska användas, innan en upphandling gjorts, försätter uppföraren i en mindre fördelaktig förhandlingssituation gentemot tillverkarna. Det finns flera olika fabrikat i multimegawattklassen att tillgå, med en effekt på 3-4,5 MW. I projekteringen har största tänkbara verk använts.

Fråga uppkom i samband med detta om det idag finns några vindkraftverk på Gotland i den storlek som kommer att uppföras i Boge.

Tore besvarade frågan med att verken som nu planeras blir större. Närmast kan de jämföras med de största verken på Näsudden.

Under presentationen redogjordes för den nya parkutformningen, där antalet verk minskats från tio till sju. Anledningen till den nya utformningen är i första hand hänsyn till en häckande rödlistad rovfågel, samt mindre gynnsamma markförhållanden i de västra delarna av projektområdet.

Fråga ställdes om var den rödlistade rovfågeln exakt har sin häckningsplats. Tore berättade att Boge Vindbruk fått koordinaterna för fågelns häckningsplats från länsstyrelsen. I syfte att inte utsätta den rödlistade fågeln för någon fara är dock dessa uppgifter sekretessbelagda. Frågan lämnades därför obesvarad.

Beata Rosén frågade om markförhållandena på de platser där verken nu är placerade medför risk för att verken måste flyttas ytterligare.

Tore svarade att det var möjligt att bygga verk även på de tidigare platserna, men att några verk tagits bort eller flyttats för att inte tillfartsvägar och fundament inte skulle påverka vattenflödena i marken. Markförhållandena på de platser där verken i den senaste parkutformningen är placerade är så pass goda att verken inte behöver flyttas. Det kan dock vara så att tillståndsmyndigheten har synpunkter på utformningen. Boge Vindbruk kommer att söka tillstånd i enlighet med den placering av verken som framgår av den senaste utformningen (som framgår av projektbeskrivning 2012-01-03), såvida

inte synpunkter som framkommer på detta samråd motiverar att något eller några verk flyttas.

Per Holmström frågade hur stor ersättning som varje markägare kommer att få.

Tore berättade att arrendet från vindkraftverken kommer att utgöras av 3,75 % av bruttointkomsten. Vid sidan om det går 0,25 % av bruttointäkterna till bygdemedel. Av ersättningen till markägarna fördelas 70 % efter areal som ingår i projektområdet. Resterande 30 % går till de markägare som får vindkraftverk förlagd på sin mark. Tore utvecklade att bakgrunden till att ersättning utgår till alla markägare inom projektområdet är det intrång som vindkraften medför, vilken bland annat gör det svårt att få bygglov inom det område runt vindkraftverken där ljudnivån överskrider 40 dBA. Förutsättningen för att få ersättning är dock att markägaren har tecknat ett arrendeavtal med bolaget.

Per Holmström undrade vidare om markägarna i det här skedet kan få vetskap i ersättningens mera exakta belopp.

Tore svarade, tillsammans med Christer Ehrenpil, att några exakta uppgifter inte kan presenteras eftersom ersättningens storlek beror på ett flertal variabler. Det som påverkar ersättningen är bland annat hur många verk som slutligen uppförs, i vilken ordning de uppförs, rådande pris på el och elcertifikat, samt vindförhållanden. Ersättningen kommer därför att variera under olika år. Den totala ersättningen ligger på ca 2 miljoner kr/år.

Beata Rosén tillade att den tidigare fråga är högst befogad eftersom intrånget medför att bostadsbyggnation försvåras inom området.

Markus Ehrenpil inflikade att någon byggnation av bostäder inom det område som både Länsstyrelsen och Kommunen har avsatt som riksintresse för vindkraft med största sannolikhet inte kommer att beviljas. Det område som är avsatt för vindkraftsetablering medför i sin tur med automatik att området som berörs av ljud blir större än det område som är avsatt för placering av verken.

En av representanterna från Naturskyddsföreningen informerade om att Skräntärnor häckar i trakterna kring Boge och att de flyger därifrån till Tingstäde träsk, eftersom det inte längre finns någon fisk i Bogeviden på grund av övergödning.

Beata Rosén frågade om vindkraftverk kan påverka fåglarnas beteenden.

Tore, som själv är aktiv fågelskådare och medlem i Ornitologiska föreningen, svarade att vindkraftverken nu är placerade, enligt gällande normer, med hänsyn till rödlistade fågelarters häckningsplatser. Vindkraftverken kommer att ha ett avstånd på ca två kilometer till fåglarnas häckningsplatser. I den här delen tillades även att Boge Vindbruk har genomfört en fladdermusundersökning i området.

Per Holmström undrade om ljudberäkningarna var baserade på dessa större verk, eller om mätningarna bygger på de tidigare och mindre verken som ursprungligen planerades.

Tore svarade att beräkningarna bygger på de större verken som nu planeras och i enlighet med den senaste parkutformningen.

Per Holmström frågade vidare hur beräkningarna var utförda, hur man i efterhand kontrollerar att gränsvärdena upprätthålls, samt hur många timmar per dygn som de maximala värdena får överskridas.

Tore berättade att Boge Vindbruk anlitat konsulten ÅF som med programmet Nord2000 har beräknat ljudutbredningen. Beräkningarna har genomförts med högre ljudemissionsvärden än de verkliga (107,5 dBA), under "sämsta" tänkbara förhållanden, för att på så sätt få fram gränsen för en ljudimmission på 40 dB. Samtliga bostadshus ligger en bra bit utanför denna gräns. Tore sade att värdena är tillförlitliga och att han själv vid sidan om denna konsultutredning gjort egna beräkningar med datorprogrammet WindPro, samt talat med tillverkare av vindkraftverk för att försäkra sig om tillförlitliga data. För vindkraft gäller, till skillnad från andra anläggningar, att den maximala ljudimmissionen inte får överskridas. När verken är uppförda kan mätningar utföras för att verifiera att ljudnivåerna inte är otillåtet höga. Skulle så vara fallet kan verken ställas ner till en lägre effekt för att på så sätt minska deras ljudemission.

Per Holmström replikerade att det inte kan vara ekonomisk försvarbart att ställa ner effekten på vindkraftverk, eftersom anläggningen utgör en investering på mycket stora belopp.

Tore förklarade att marginalerna är betryggande, vilket gör att någon oro inte finns för att gränsvärdena kommer att överskridas. Om det blåser över 8 m/s på 10 meters höjd hörs knappt något ljud från verken, eftersom vinden och vindbruset överröstar detta.

Beata Rosén påpekade att 40 dBA ligger mellan normal samtalston och viskningar.

Tore rekommenderade mötesdeltagarna att åka till befintliga anläggningar med vindkraftverk och ställa sig på en kilometers avstånd för att på så sätt skapa sig en uppfattning om hur mycket vindkraftverk låter. Vindkraftverken i Boge ligger på ett större avstånd än rekommenderade en kilometer från närmaste hus, och avståndet till gränsen för 40 dBA är väl tilltagen. Dessutom utgör gränsen på 40 dBA maximala värden och under merparten av tiden kommer ljudet således att vara lägre.

Beata Rosén påpekade att decibelskalan är logaritmisk, så att 40+40 dBA blir 43 dBA. En minskning med 3 dBA innebär att ljudet halveras.

Arnd Rueger, som representerade Naturskyddsföreningen, upplyste att det i Tyskland finns ett system som innebär att anläggningar som påverkar naturen ogynnsamt ska återinvestera en del av inkomsterna i kompensationsåtgärder som förbättrar naturen. Ante föreslog att en liknande återinvestering skulle kunna sanera Bogeviden från effekterna av övergödning.

Tore föreslog att dylika projekt kan genomföras med hjälp av bygdemedel. Det tillades även att vindkraft är en miljövänlig energikälla (som kan ersätta andra miljöskadliga sätt att producera elektricitet). Vidare poängterades att det inte är vindkraften som förorsakat övergödningen av Bogeviden.

Arnd Rueger frågade om ljudet endast har med storleken på verken att göra, eller om det även beror på fabrikat.

Tore förklarade att ljudet beror på spetsastigheten på vindkraftsverkens rotorblad. Ett större verk snurrar långsammare än ett mindre, men hastigheten vid spetsen på rotorbladen blir densamma.

Per Holmström frågade om växellådor i verken ger störande ljud.

Tore svarade att äldre modeller kunde "knastra" en del, medan nyare modeller är tystgående. Om växellådan låter håller den på att gå sönder och vindkraftverket bör genast tas ur drift för att repareras. Det redogjordes även för att det går att sektorbegränsa ljud från vindkraftverk, även efter att de har uppförts.

Synpunkter framfördes om att avståndskraven mellan vindkraftsverk och bebyggelse och rödlistade fåglars häckningsplatser. Det ansågs underligt att rekommenderade avstånd till bebyggelse är en kilometer, medan avstånd till rödlistad rovfågel är två kilometer.

Tore höll med om att det framstår som märkligt, men förklarade att en orsak kan vara att den rödlistade rovfågeln är mycket störningskänslig under häckningsperioden. Den kan också behöva en ostörd inflygningszon på låg höjd, eftersom den flyger under träd-kronorna sista biten fram till sin boplat. Risker för att rovfågeln ska kollidera med verken minskar också med avståndet. För bebyggelse är avståndet däremot baserat enbart på att ljudet inte ska kunna upplevas som störande.

Beata Rosén frågade hur man gör om man har synpunkter eller klagomål på vindkraftsparken.

Markus Ehrenpil svarade att det bästa är om alla parter kan komma överens och försöka hitta lösningar som alla är nöjda med. Det är därför Boge Vindbruk arrangerar möten för information och samråd. Boge Vindbruk för gärna en dialog för att kunna tillgodose framförda synpunkter. I de fall någon trots allt känner sig missnöjd är det till den beslutande myndigheten som klagomålen ska riktas.

Per Holmström frågade om finansieringen av parken.

Tore svarade att finansieringen bygger på upplåning av kapital, med egen kapitalinsats.

Samrådsmötet följdes direkt av ett samråd om nätkoncession, som redovisas i ett separat dokument.